

Odločen protest borcev

Na letnih skupščinah so se izrekli proti poskusom za postavitev spomenika domobrancem in nekakšni narodni spravi

Krajevna organizacija ZB NOV Miran Jarc je imela svojo letno skupščino. Uvodoma je njen predsednik Ivan Pezdirc govoril o vojni političnem položaju v svetu, o gospodarskem in političnem stanju pri nas ter o delu in nadaljnjih nalogah organizacije.

Povedano je bilo, da so lani uspešno reševali vsa socialna zdravstvena vprašanja svojih občanov. Po ustaljeni navadi so obiskovali bolne in nepokretne. Za 8. marec so poslali čestitke vsem članicam. Ob koncu leta pa so povabili jubilate, ki so dopolnili 60, 70 in 80 let, jih skromno pogostili ter obdarovali s knjižnimi darili.

Zelo dobro in tesno sodelovanje imajo z osnovno šolo Mirana Jarca in učencem prenašajo revolucionarne tradicije. Pionirje iz šole, ki so si ogledali bližnja spominska obeležja, so podrobno seznanili s temi dogodki. Za praznik OF so jim govorili o pomenu tega dne. Na sprejemu kurirčkov pošte so jim kratko opisali v kako težkih pogojih in velikih nevarnostih so partizanski kurirji opravljali svojo dolžnost. Tudi pri obrambnem dnevu so bili prisotni; pomagali so pri izvajanju programa.

Ceprav je povprečna starost borcev 66 let, je 40 članov ali 36,70% aktivno vključenih v raznih delegacijah, v vodstvih DPO in drugih organizacijah in društvih ter uspešno deluje.

V razpravi so borci odločno protestirali proti poskusom postaviti spomenika domobrancem in nekakšni narodni spravi. Izglasovali so odprto protestno pismo, ki ga objavljamo.

bar-Črnuče je o delu poročal predsednik Franc Kos. Povedal je, da je odbor izvrševal vse sklepe iz sprejetega programa dela. Uspešno je delovalo tudi pet komisij: komisija za socialno zdravstvene zadeve, komisija za priznanja in odlikovanja, komisija za razvijanje revolucionarnih tradicij, koordinacijski odbor za upravljanje Doma borcev in koordinacijska komisija za izlete in prireditve.

Ne glede na starostno strukturo članstva (povprečna starost je 65 let) je aktivno angažiranih in vključenih v razna področja dela v DPO v KS, SLO in DS na vseh nivojih kar 40 od 127 članov. Borci želijo s svojim delom in prisotnostjo kar največ prispevati k razvoju krajevnih samouprave, k uspešnosti delegatskega sistema, utrjevanju tradicij iz NOB v kraju kjer živijo in širši družbeni skupnosti.

Sodelovanje z osnovno šolo Maksa Pečarja je vzorno, borci pomagajo na vseh prireditvah in akcijah. Udeležujejo se raznih proslav. S prostovoljnim delom pa so opravili določena popravila v Domu borcev. Veliko skrb posvečajo bolnim in ostarelim ter rešujejo še druga vprašanja borcev, kar je podrobno poročala predsednica socialnozdravstvene komisije Marija Šemrl. Zavzeli so se za čimprejšnjo ureditev spominskega parka in postavitev doprskih kipov štirim padlim črnuškim herojem.

Borce je v zadnjem času posebej ogorčila vest, da je v Ljubljani Spomenka Hribar zahtevala

»Člani ZB krajevnih skupnosti Miran Jarc v Ljubljani, zbrani na letni konferenci 13. marca 1985, z ogorčenjem protestirajo proti poskusom oživljanja nemira med slovenskim narodom. Postavljanje zahteve po nekakšni »narodni spravi« in postavitvi spomenika domobrancem, ima namen izničiti vse moralne vrednote in dosežke naše revolucije.

Nimamo namena ponavljati znanih dejstev o narodni izdaji, krvavih zločinih bele garde, domobrancev in drugih sodelavcev okupatorja. O tem obstaja dovolj dokumentarnega gradiva. Nekaj stvari pa le moramo obuditi v spomin.

Vsa fašistična Italija in nacistična Nemčija sta bili ječa za slovenski narod. Desettisoči so trpeli, bili mučeni in umirali v koncentracijskih taboriščih. Teh, in pa deset tisočev padlih soborcev in žrtv fašizma, ki so žrtvovali svoja življenja v borbi proti okupatorju in domačim izdajalcem, ne moremo in ne smemo nikoli pozabiti. Vso žalost in trpljenje, ki ga je slovenskemu narodu prizadejal okupator, so povečevali še domači izdajalci, ki so se pod zaščito okupatorja borili proti borcem NOV, pobijali nedolžne ljudi, požigali skupaj z okupatorji domove, pobijali in ovajali ranjene partizane, zavedne in poštene Slovence okupatorju. Ta jih je potem streljal kot talce ali pa jih pošiljal v taborišča smrti, iz katerih se premnogi niso več vrnil.

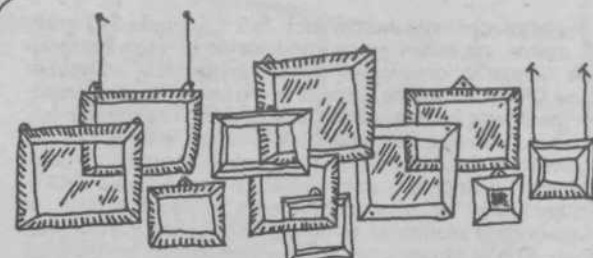
Kdo more opravičiti sramotno prisego, ki je bila izvršena 20. aprila 1944 – prav na rojstni dan največjega zločinca v zgodovini človeštva – Adolfa Hitlerja? Po maši, ki jo je pred zbranimi domobranci bral škof Rožman na Štadionu v Ljubljani, so domobranci pred zloglasnim gruppenführerjem SS in generalom policije Rösenerjem in ob prisotnosti izdajalskega generala Rupnika prisegli, da se bodo zvesto borili pod vrhovnim vodstvom tuererja – proti borcem narodno osvobodilne vojske in njihovim zaveznikom. Nato je imel izdajalski general Rupnik priložnostni govor, v katerem je pozval in zahteval ob prisotnih energičen boj proti narodnoosvobodilni vojski.

Ali je po takih dejanjih še možna sprava? Ni! Čas za to je bil med vojno. Takrat je naše najvišje politično vodstvo trikrat ponudilo rehabilitacijo za vse tiste, ki niso imeli nad seboj zločinov, in ki bi opustili bratomorno vojno. Žal so se taki ponudbi maloštevilno odzvali.

Na pragu 40. obletnice osvoboditve naše domovine smo priča, kako posamezniki in tisti, ki stoje za njimi, poskušajo na perfiden način omadeževati in razvrednotiti naš boj za svobodo. Pa tudi rušenje spomenika padlim borcem na Muljavi je sovražno in skrajno gnusno dejanje. Upamo, da bodo krivce tega zločina odkrili in primerno kaznovali.

Spomin na padle borce in žrtve fašizma, ki so pred štiridesetimi leti žrtvovali svoja življenja za svobodo in lepše življenje prihodnjih rodov nas obvezuje, da se strnjeno in enotno upremo vsem poskusom sovražnika, ki bi želel vnesti nemir in razdor med naš narod.

Vse družbenopolitične organizacije pa pozivamo, da ostro nastopijo proti vsem negativnim pojavom v naši družbi, posebno pa še proti tistim, ki poskušajo rušiti temelje naše samoupravne socialistične in neuvrščene Jugoslavije.

RAZSTAVE ZA BEŽIGRADOM

Bežigrajska galerija.

Titova 61:

Irina Rahovsky-Kralj, slike »Slovenske likovne umetnice«, 12. marec – 1. april
Momičilo Golub, Instalacije, Split, 3. april – 23. april

Commerce, Einspillerjeva 5:
Tomaž Gostinčar, slike, 18. marec – 5. april
Rudi Gorjup, slike, 8. april – 24. april

Jože Ciuha, grafike, akvareli, 25. – 10. maj (100. razstava)

Dom starejših občanov, Komarova 1:
Franc Kuglič, slike, april

Gostišče Kalvan, Titova 41:
Herman Gvardijančič, slike, april

Krka, Titova 99:
France Slana, slike, marec

Alenka Vidmar, »plastike in Dragomil Bole, slike, april

Družbeni center Bežigrad, Linhartova 13:
Risbe otrok iz bežigrajskih vrtcev na temo pomladi, 26. marec – 30. marec
Mladinsko prostovoljno delo, 1. april – 6. april

Slovenijales, Titova 52:
Učenci ŠO Vita Kraigherja, risbe, 8. marec – 25. april
Berthold, grafike, 25. april – 27. maj

Srednja naravoslovna šola, Peričeva 4:
Zmago Posega, risbe, skulptura, 27. marec – 11. april
Fotografije z gledaliških predstav KUD Koseski, april

Pripravil: MILOŠ BAŠIN

Knjiga o ljubljanskem Posavju

Za izid je pripravljen drugi zvezek edicije o zgodovini delavskega gibanja in narodnoosvobodilnega boja na območju bežigrajske občine z naslovom »Ljubljansko Posavje v ljudski revoluciji« izpod peresa Mihe Čerina. V tiskarni Učnih delavnic bodo natisnili tri tisoč izvodov te zanimive knjige, ki jo v odlomkih že predstavljamo tudi v Zboru občanov. Predvidoma bo delo zagledalo luč dneva za bežigrajskih občinskih praznik v juniju in bo hkrati obeležilo tudi 40. obletnico osvoboditve.

MLADINA BO SKRBELO ZA SPOMENIKE

Na skupščini borčevske organizacije krajevnih skupnosti Dol in Beričevo, ki je bila tako kot že vrsto let v jedrnicu tovarne JUB, so najprej nastopili pionirji osnovne šole Franca Ravbarja s petjem in recitacijami pod vodstvom mentorice Mojce Bat. Program je popestril še moški pevski zbor iz Dola.

Udeležba je bila velika, od 85 članov jih je bilo prisotnih 60, nekaj je bolnih, ostali so se opravičili. Izčrpno poročilo o delu sta podala tajnik organizacije Janez Drnovšek in predsednik socialnozdravstvene komisije Stanko Kastelic. Razveseljivo je, da so skupščini prisostvovali predstavniki družbenopolitičnega življenja obeh krajevnih skupnosti. V razpravi so pojasnjevali vsa vprašanja, ki tajejo krajeane. Glede dolgoročnega načrta tega kraja, so pozvali krajeane naj se vključijo v javno razpravo o razvoju Ljubljane do leta 2000.

Značilno je, da z vso ljubeznijo – ne samo borci, ampak tudi drugi krajanji – skrbijo za spominska obeležja iz NOB. Zato so se dogovorili in na skupščini sprejeli sklep, da spominska obeležja prevzamejo v nadaljnjo skrb delovne organizacije in mladina. Javko »Bor« na Korantu je prevzela kemična industrija JUB iz Dola, javko »Jelka« v Zaječah delovna organizacija Jugocryl Ljubljana skupno s proizvodnim obratom v Dolu, spomenik na pokopališču pa mladinska organizacija iz Dola.

O delu organizacije so razpravljali govorili pohvalno. Vestno so izvrševali vse zadane naloge. Socialna komisija je bila med najaktivnejšimi. Reševala je priznavalnine, enkratne pomoči, pomoči ob smrti borca, preventivno brezplačno zdravljenje in Banjolah in obiskovala ostarele in bolne.

Na skupščini so borci odločno protestirali in poudarili, da ne sprejemajo sprave z izdajalci, še manj pa postavljanje nekakšnih spomenikov vojnim zločincem. Prisotni so poslali pozdravno pismo predsedniku občinskega odbora ZB NOV Jožetu Slovencu in mu zaželeli skorajšnje okrevanje.

VZORNO SODELUJEJO S ŠOLO

Na letni skupščini krajevnih organizacij ZB NOV Franc Rav-

2 / ZBOR OBČANOV

Na letni skupščini krajevnih organizacij ZB NOV Miran Jarc so borcem izročili odlikovanja Predsedstva SFRJ. Jože Bitenc je prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo, Janez Dolničar, Marija Košir in Olga Žigon pa red dela s srebrnim vencem (na sliki z desne).

Foto: DUŠAN REBOLJ

spravo, skupno grobnico, skupni spomenik vsem Slovincem, padlim v II. svetovni vojni in tistim, ki so se bojevali skupaj z Italijani in Nemci: plavogardistom, belogardistom, domobrancem, klavcem, črnokocem, kleronacistom in drugim izdajalcem. Sklenili so, da bodo napisali protest in ga objavili v časopisih.

DUŠAN REBOLJ

DA NE BO PREPOZNO...

Vsakoletne konference krajevnih organizacij zveze borcev NOB Bežigrad so vselej dobro obiskane, toda tako velike udeležbe kot je bila na letošnji delovni konferenci 5. marca, pa že dolgo ni bilo.

V poročilu, s katerim je predsednik organizacije Slavko Kovarčič posredoval delo odbora in skrbi za socialno in zdravstveno stanje članov ter za uveljavljanje njihovih pravic, se je dotaknil tudi zadeve, ki pri nepoučenih vzbujajo dvome, pri prizadevanjih pa silno zgražanje in ogorčenje. Dotaknil se je pačenja zgodovine NOB in revolucije, blatenja njenih ciljev in lika borcev, kar se javno odraža v nekaterih književnih delih, člankih in drugih nastopih posameznikov. Pri tem pa zaskrbljuje dejstvo, da imajo vpliv na del mladine in mladinskega tiska.

In prav to je bilo osrednje vprašanje razprave, med katero

so borci poudarili veliko resnic, med drugim, »da se nam ni treba pred javnostjo in zgodovino zagovarjati za likvidacijo belogardistov in drugih izdajalcev. Te dogodke je treba osvetliti tudi s stališča, da 9. maja 1945 vojne še ni bilo konec na ozemlju Slovenije in je imela narodna reakcija še leta po osvoboditvi načrte za posege v tem delu Jugoslavije.«

Nadalje je bilo na konferenci rečeno naj bi – v pripravah na prihodnje kongrese zveze komunistov – organizacije zveze borcev opozorile na omenjene probleme tudi s stališča, naj se v naši družbi za avtentično tolmačenje narodnoosvobodilnega boja in revolucije ter z njima povezanimi dogodki, predvsem pa za neomadeževanost idej borcev, bolj angažirajo tudi drugi dejavniki in ne samo borčevska organizacija. Le-ta bo, so poudarili, v naslednjih obdobjih to nalogo vse teže oziroma je kasneje sploh ne bo mogla opravljati.

Na osnovi razprave so na konferenci sklenili predlagati občinskemu in republiškemu vodstvu Zveze borcev NOB naj v jubilejnem letu zmage nad fašizmom posvetita več pozornosti metodam, vsebini in učinkom pouka zgodovine ter posredovanjem objektivnih dejstev o našem narodnoosvobodilnem boju in koncu vojne. Z več podatki in argumenti naj se ovrže zlonamerne ocene in lažna pričevanja o naši narodnoosvobodilni borbi in revoluciji.

EDA KOMAVLI

PIONIRJI PRI ŽUPANU

Delovne organizacije prisotne tudi v šolah

Sredi marca so najbolj aktivni pionirji in njihovi mentorji z enajstih bežigrajskih pionirskih odredov obiskali predsednika bežigrajske občinske skupščine Vlada Beznička, ter mu v sproščenem klepetu osvetlili svoje delo na šolah in v prostem času ter ga opozorili na stvari, ki jih motijo in bi jih želeli izboljšati. Pogovora so se udeležili tudi podpredsednica občinske konference socialistične zveze Gita Vovčina, podpredsednica bežigrajskega izvršnega sveta Sonja Sink, predsednica občinske Zveze pionirjev Jelka Kunaver ter sekretarka občinske zveze prijateljcev mladine Meta Zeleznič.

Podobni sprejemi pri bežigrajskem županu so skozi vrsto let postali že tradicionalni, le tokratni

obisk je slučajno nekoliko zakasnil, saj je v navadi, da pionirji obiščejo občinsko hišo okoli novega leta. Pogovor pa kljub zakasnitvi ni bil nič manj zanimiv.

Pionirji so najprej prisluhnili pripovedovanju o življenju in delu v občinski hiši, potem pa so spregovorili tudi sami. Izvedeli smog, da imajo polne roke dela. Poleg šolskih obveznosti so »zaposleni« tudi v prostem času. Takrat največkrat sodelujejo s krajevnimi skupnostmi pa tudi sodelovanje z organizacijami združenega dela je vse tesnejše. Izkazalo se je, da že dolgo ne drži več, da bi se krajevnih skupnosti »spomnile« mladine le pred čistilno akcijo ali ob proslavah za pomembne praznike. Seveda pa tudi tu ni enotnega pravila

za vse. Šole, ki pokrivajo okoliš večih krajevnih skupnosti imajo več možnosti za sodelovanje z njimi in so hkrati pred težjo odločitvijo, s kom sodelovati. Osnovna šola dr. Vita Kraigherja obsega kar pet krajevnih skupnosti, v šoli Ivana Levca pa so celo zbrani otroci iz vse Slovenije.

Podobno je tudi z organizacijami združenega dela. Šola Franca Ravbarja v Dolu tesno sodeluje s tovarno JUB, Lesnina bo pomagala šoli dr. Vita Kraigherja pri pridobitvi štirih računalnikov za računalniški krožek, s planinsko sekcijo ČGP Delo pa že vrsto let uspešno organizirajo skupne izlete. Na osnovni šoli Borisa Kidriča je Iskra Delta uredila pravo računalniško učilnico. Učenci z osnovne šole Franceta Bevka pa so se pohvalili, da so pred leti, ko je bila v gradnji šolska kuhinja, hodili na malico in celo na sladoled kar v Ljubljanske mlekarne. Še bi lahko naštevali. V tistih šolah, kjer v njihovem okolju ni dovolj delovnih organizacij, so se uspešno povezali z obrtniki. Ob obletnici solstva v Dolu so samostojni obrtniki kupili šoli računalnik.

Pionirji so torej uspešno odprli svoja šolska vrata. Morda bodo kmalu »preskočili« tudi zaprte občinske plove v zadovoljstvo vseh strani. Zato bi bilo zelo umestno, da bi, kot je poudaril Vlado Bezniček, občinska skupščina v kratkem pripravila tudi razgovor z delovnimi organizacijami, ki so že ali še niso pokroviteljice šol, da bi poiskali nove poti sodelovanja.

V. P.

ZAVOD ZA REHABILITACIJO INVALIDOV

Invalidski vozički v Sovjetsko zvezo

Po uspešnih pogovorih v Moskvi o možnostih in oblikah poslovnega sodelovanja se je delegacija Zavoda za rehabilitacijo invalidov dogovorila s partnerji iz Sovjetske zveze za višje cene in količine izvoza invalidskih vozičkov v to državo. Tako bo Tozd Soča oprema lanske izvoz 3215 invalidskih vozičkov povečala na 3700 v letu 1985. Pričakujejo tudi naročilo rezervnih delov v najmanj takšni količini, kot lani, kar bo vse skupaj prineslo okoli 1,3 milijona klirinskih dolarjev.

MEDNARODNI DAN INVALIDOV

Za nami je prva spomladanska nedelja in z njo Mednarodni dan invalidov. Obeležili so jo tudi za Bežigradom s kulturno-zabavnimi in športnimi prireditvami invalidov. Mednarodna organizacija invalidov je bila ustanovljena leta 1959 s sedežem v Ženevi. Jugoslavija kot njena članica se je odzvala pobudi o praznovanju, leta 1981 pa je ponudila svojo pomoč invalidom iz dežel v razvoju. Od več kot 500 milijonov telesno ali duševno prizadetih ljudi v svetu živi v teh deželah 350 milijonov prizadetih brez zadostne ali vsake pomoči, od tega kar ena tretjina otrok.

NOVA BOLNICA

V bolnišnici delu Zavoda za rehabilitacijo invalidov je prostora za

100 postelj, v njem pa se danes zdravi po 200 bolnikov. Odprto je tudi vprašanje rehabilitacije najtežjih invalidov in starejših ljudi. Zato so na ZRI izdelali program obnove in dograditve bolniškega objekta in novega centra za usposabljanje, kar bo stalo 1190 milijonov dinarjev. Vsa dela naj bi bila končana do leta 1988.

IVAN ŠUČUR

Obvestilo varčevalcem

Obveščamo vse varčevalce Hranilno kreditne službe Domžale, da imamo uradne ure:

– v pone deljek od 8. do 12. ure
– v sredo od 9. do 14. ure
– v petek od 8. do 12. ure

Prosimo, da uradne ure upoštevate, ker nam s tem omogočite nemoteno delo. Za razumevanje se vam že vnaprej zahvaljujemo in vas tovariško pozdravljamo.

HRANILNO KREDITNA SLUŽBA
za kmetijstvo in gozdarstvo
Domžale, Ljubljanska 93

Razpis

Komisija za delovna razmerja Delovne skupnosti krajevnih skupnosti občine Ljubljana Bežigrad

razpisuje
2 delovni mesti

snazilke za Družbeni dom
Stadion, Staničeva 41.

Pogoji:
– končano osemletko
– eno leto delovnih izkušenj
– zaposlitev za nedoločen čas

Za opravljanje del in nalog naj kandidati pošljejo prijave v KS Stadion, Ljubljana, Staničeva 41 v roku 15 dni od objave v Zboru občanov.